

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 5 Передпроектний аналіз архітектурного середовища

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП Дизайн архітектурного середовища
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	екзамен

Викладач (Викладачі):

Тюрікова Олена Миколаївна, к.пед. наук, доц.каф. Дизайну архітектурного середовища,
tulenanik@gmail.com.

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформуються навички та вміння в опанованні особливості та методологію передпроектних досліджень в архітектурному дизайні. Вчать визначати проблемне поле діяльності, набувають досвіду генерування та розробці дизайн-ідеї.

Передумови для вивчення освітнього компонента: є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: дизайн архітектурного середовища; архітектурне проектування; архітектурна композиція, основи теорії дизайну; методологія проектування в архітектурно-історичному середовищі.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

ПРН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

ПРН07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

ПРН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень.

ПРН11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.

ПРН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проектів.

ПРН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

ПРН16. Здійснювати формування архітектурно-дизайнерського середовища житлових, громадських, промислових, ландшафтних комплексів та інших середовищних об'єктів міста.

ПРН17. Приймати ефективні рішення у сфері дизайну інтер'єрного середовища та його складових (адаптація інтер'єрів до запитів користувачів; «гіперінтер'єри» - наскрізні середовищні системи; просторові конструкції і матеріали в дизайні інтер'єрів; стилістичний характер інтер'єрних просторів; тощо).

ПРН18. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення реновації і ревіталізації архітектурно-дизайнерського середовища колишніх промислових комплексів та реновації існуючих архітектурно-ландшафтних ансамблів.

ПРН19. Застосовувати синтез художньої та інженерної творчості в дизайні середовища: пластичні характеристики середовищних об'єктів; просторові конструкції середовищних комплексів (місто й інтер'єр); колористика в масштабі міста, середовищних комплексів і суспільних інтер'єрів; світлодизайн міського середовища та громадських інтер'єрів.

ПРН20. Знати і застосовувати методологію навчального архітектурно-дизайнерського проектування: типологію середовищних структур; передпроектний і проектний аналіз; вплив сучасної дизайнерської культури на формування середовища; технологічна обумовленість архітектурного середовища; контекст як необхідний фактор проектного рішення; архітектурно-дизайнерські просторові конструкції середовищних комплексів; динаміку середовищних дизайнерських систем; розробку концепції архітектурно-дизайнерського проектного рішення; стадійність архітектурно-дизайнерського проектування.

ПРН21. Організувати роботу над комплексними архітектурно-дизайнерськими проектами «Неархітектурних» міських систем як значимих об'єктів міського середовища (транспортні вузли, розв'язки, колишні залізні дороги і трамвайні колії, надземний транспорт, естакади, гаражі; підземні переходи, метро; пустирі, площі, дворові простори).

ПРН22. Приймати ефективні рішення з навігації в архітектурно-дизайнерському середовищі (обумовленість навігаційних систем міського середовища; дизайн навігаційних засобів).

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- як діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- як розробляти завдання з архітектурно-дизайнерського проектування,
- специфіку організації процесу проектування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об'єкту проектування;
- як управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

володіти:

- проектним моделюванням і дослідженням концептуальних, натурних та комп'ютерних моделей об'єктів архітектури, дизайну та містобудування;
- методологією передпроектного аналізу;
- методологією генерування та розробки дизайн-ідеї;
- методиками індивідуалізації проектного образу середовища.

вміти:

- як діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- як розробляти завдання з архітектурно-дизайнерського проектування,

- специфіку організації процесу проектування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об'єкту проектування;
- як управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

Тематичний план

Тема 1 Особливості перед проектним етапу архітектурно- дизайнерського проектування.

Тема 2 Сутність, зміст, завдання, категоріальний апарат навчальної дисципліни.

Тема 3 Особливості та етапи перед проектною діяльністю в ДАС. Особливості проектно-аналітичних дій. Узагальнення і систематизація даних. Структурування завдань та умов. По факторний аналіз. Експеримент (умовні проектні варіанти). Оцінка і вибір рішення.

Тема 4 Напрямки передпроектного аналізу фрагменту архітектурного середовища. Історико-культурний аналіз. Соціо-демографічний аналіз. Структурно-функціональний аналіз композиційний аналіз. Вивчення аналогів і контексту. Аналіз містобудівної ситуації – еволюції соціальних, структурно – функціональних, композиційних і семантичних аспектів фрагмента середовища.

Тема 5 Засоби моделювання середовищних процесів. Вивчення змісту й умов здійснення процесів життєдіяльності – технології використання об'єкта, ієрархії взаємозв'язків між складовими функціональних процесів, виявлення чинників організації простору й обмежень проектного пошуку. Виявлення закономірностей організації фрагменту середовища. Встановлення системи вимог до об'єкту проектування (соціальних, функціональних, ергономічних і естетичних).

Тема 6 Методична організація перед проектних досліджень в ДАС.

Тема 7 Зміст методики передпроектного аналізу. Алгоритм передпроектних досліджень в ДАС. Сутність методики передпроектного аналізу - інструменту формування проектного задуму. Етапи розробки дизайн – концепції. Обстеження, знайомство з ситуацією. Проблематизація (аналіз умов і цілей). Тематизація (різноманіття проектних підходів). Метафоризація (кристалізація сенсу образної установки). Виявлення та постановка віяла завдання. Тематика арсеналу можливих рішень. Порівняння тем. Аналіз.

Тема 8 Архітектурна ідея та дизайн-концепція. Дизайн-концепція – основа композиційної структури середовища. Системний пошук, проблемний варіант. Етапи дизайн-програми – соціальні умови; виробка творчої настанови; пошук проектною ідеєю; проектна розробка. Прийоми стимуляції творчої діяльності.

Тема 9 Джерела та носії художньої образності в ДАС. Індивідуалізація та емоційна організація середовища. Фактори індивідуалізації образу середовища. Стиль та образ життя. Асоціативний аналіз. Стилїстика та стилізування середовища.

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «екзамену» за освітнім компонентом «Предпроектний аналіз архітектурно-дизайнерського середовища» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання графічної роботи.

ГР передбачено за матеріалами всього навчального курсу.

В цій роботі студент опановує на практиці теоретичний матеріал.

При виконанні ГР студент самостійно обирає специфіку та типологію середовища: промислове, житлове, навчальне, рекреаційне тощо .

Студент проводить перед проектні дослідження за встановленим алгоритмом.

На підставі аналізу середовищних умов та перспективного плану розвитку території, студент генерує дизайн-концепцію та дизайн-ідею середовищних перетворень. Самостійно відбирає вектор архітектурно-дизайнерських пошуків та розробляє проектні завдання.

Можлива прив'язка завдань з навчальної дисципліни до тематики архітектурно-дизайнерського проектування.

ГР представляється до захисту у вигляді:

Методичного альбому ФА2 (від 3 до 5 листів) або цілісного аркушу конкурсної подачі: 800*600х, відео презентації, доповіді на студентській конференції, статті в збірник наукових праці тощо. Обов'язкове надання матеріалу в електронному вигляді.

Зміст, кількість та форма наданих матеріалів залежить від обраної теми роботи, повинна бути узгодженою з керівником.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Загальна семестрова оцінка за освітнім компонентом «Передпроектний аналіз архітектурного середовища» є сумою балів двох складових:

1) поточного контролю протягом семестру шляхом накопичення балів: оцінювання засвоєння теоретичного (лекційного) матеріалу, виконання практичних робіт за темами та індивідуальної роботи (графічна робота) - разом 60 балів;

2) підсумкового контролю під час екзаменаційної сесії (екзамен) - кількість балів від 24 до 40 балів.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Дональд А. Норман. Емоційний дизайн: Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Дональд А. Норман. Київ: ArtHuss. 2019, 304 с.

2. Віктор Папанек. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни/Віктор Папанек. Київ: ArtHuss. 2020, 448.

Допоміжні джерела інформації

1.Тюрікова О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Основи перед проектних досліджень архітектурного середовища», для студентів освітньо-професійної програми ДАС за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування». Освітній рівень – «Магістр» Одеса, ОДАБА. 2022, 89 с.

2.Тюрікова О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Методологія архітектурно-дизайнерського проектування» для студентів освітньо-професійної програми ДАС за спеціальністю 191 – «Архітектура та містобудування» Освітній рівень – «Магістр». Одеса, ОДАБА. 2022, 69 с.